

**A Kúria mint
felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.351/2021/9.

A tanács tagjai: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Mediarey Hungary Services Zrt.
(1065 Budapest, Hajós utca 23./1./10.)

A felperes képviselője: [...]
[...]

Az alperes: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság
Hatóság
(1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.)

Az alperes képviselője: Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi Iroda
(1036 Budapest, Lajos utca 66., eljáró ügyvéd: dr.
Dudás Gábor János)

A per tárgya: adatvédelmi közigazgatási jogvita
(NAIH/2020/838/2.)

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: alperes és felperes

A felülvizgálni kért jogerős határozat: a Fővárosi Törvényszék 105.K.706.638/2020/10.
számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 105.K.706.638/2020/10. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és az ügyben eljárt bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja;
- megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a feleknek 102.000–102.000 (egyszázkétezer–egyszázkétezer) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes kiadásában megjelent 50 leggazdagabb magyart tartalmazó 2019. januári Forbes (a továbbiakban: Adatkezelés 1) kiadvány nyomtatott változatában a perben nem álló [...] és [...] (a továbbiakban: kérelmezők) neve, életkora, becsült vagyonuk, és a becsült vagyon alapja, valamint az alperes NAIH/2020/838/2. számú határozatának 4. oldalán idézett szócikk, az online változatban a kérelmezők neve, vagyonuk becsült összege és módosított arcképe, valamint a kérelmezők érdekelttségébe tartozó cégcsoport tevékenységéről egy mondat. A legnagyobb családi vállalkozásokat tartalmazó Forbes 2019. szeptemberében (a továbbiakban: Adatkezelés2) nyomtatott és online módon megjelent kiadványában a kérelmezők családi neve ([...]), az érdekelttségükbe tartozó cégcsoport neve, annak becsült értéke, központjának városa, a cégcsoport alapításának éve, és az érdekelt generációk száma, valamint az alperes NAIH/2020/838/2. számú határozatának 4–5. oldalain idézett szócikkek jelentek meg. A kérelmezők és a felperes között a kiadványokban megjelent adatkezelés tekintetében több, az alperes NAIH/2020/838/2. számú határozatának 36–37. oldalain ismertetett levélváltások történtek 2018. augusztus és 2019. november között. A kérelmezők egyebek mellett 2019. július 19-én is tiltakoztak a személyükre vonatkozó adatkezelés ellen a felperesnél, és az adatok törlését kérték. A felperes a kérelmezőknek írt leveleiben a tiltakozást nem fogadta el, és a kiadványokat publikálta.
- [2] A kérelmezők az alpereshez 2019. október 31-én benyújtott kérelmükben (a továbbiakban: kérelem) a nevük, vagyonuk és családnevük ([...]) szerepeltetéséhez kapcsolódó adatkezelési műveletek – különösen adatbázis-építés, listázás, nyilvánosságra hozatal –, valamint előzetes tájékoztatás elmaradása miatt vizsgálati eljárást, személyes adataik jogsértő kezelése, valamint a felpereshez intézett tiltakozási és törlési kérelmeik elutasítása miatt adatvédelmi hatósági eljárást kezdeményeztek a felperes kiadásában megjelenő Forbes magazinnal kapcsolatban.
- [3] Az alperes a 2020. július 23-én kelt NAIH/2020/838/2. számú határozatával részben helyt adott a kérelemnek. Megállapította, hogy a felperes megsértette a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679 EU rendelet (a továbbiakban: GDPR) 6. cikk (1) bekezdés f) pontját. Megállapította továbbá, hogy a felperes megsértette a GDPR 5. cikk (1) bekezdés a) pontját, 5. cikk (2) bekezdését, 12. cikk (1) és (4) bekezdését, 14. cikkét és 21. cikk (1) és (4) bekezdését. Harmadrészt a jogellenes adatkezelés miatt a felperest elmarasztalta, egyúttal utasította, hogy teljesítse a kérelmezők felé fennálló, az adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségét. Elutasította a kérelem azon részét, amely arra vonatkozott, hogy az alperes utasítsa a felperest a kérelmezők adatkezelés elleni tiltakozásra és a személyes adataik törlésére irányuló kérelmei teljesítésére, valamint, hogy véglegesen tiltsa el a felperest a kérelmezők személyes adatainak kezelésétől. A jogsértések miatt a felperest 2.500.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte. A jogsértés megállapítására irányuló kérelem 2018. május 25. napja előtti adatkezelést érintő része tekintetében az adatvédelmi hatósági eljárást végzéssel megszüntette arra hivatkozással, hogy erre az időszakra nézve a GDPR nem alkalmazandó.

- [4] Indokolásában a GDPR (47), (65), (153) preambulumbekkezdés, 2. cikk (1) bekezdése, 4. cikk 1-2., 4., 6-7. pontja, 5. cikk (1) bekezdés a)-e) pont, (2) bekezdés, 6. cikk (1) bekezdés a)-f) pont 12. cikk (1)-(5) bekezdés, 14., 16. cikk, 17. cikk (1)-(3), 21. cikk (1)-(4) bekezdés, 77. cikk (1) bekezdés, 58. cikk (2), 83. cikk (1)-(2), (5), (7), 85. cikk (1)-(2) bekezdés, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §, 3. § 6. pont, 26. § (2), 38. § (2), 60. § (1)-(2), 61. § (1) a), b), 75/A. §, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 17. §, 47. § (1), az Alaptörvény VI. cikk (1), (3) bekezdés, IX. cikk (1)-(2), (4) bekezdés, a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény 8. § (1)-(2), 9. § (1)-(3), a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) 10. § (1)-(2), 24. § (1) bekezdés b), f), h), 26. § (3) bekezdés a), e), 27. § (4) bekezdés bc)-bd) pont, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdés, 10. §, 13. § a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:44. § (1)-(3) bekezdés, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikk, 10. cikk 1. bekezdés rendelkezéseire hivatkozott.

A kereset és a védírat

- [5] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását kérte annak megállapításával, hogy jogsértést nem valósított meg, mely miatt a bíróság és az egyéb utasítások megsemmisítését is kérte. Kérte a határozat Adatkezelés 2 nyomtatott változata kapcsán a határozat részbeni megsemmisítését is, figyelemmel arra, hogy a kérelmezők ezen adatkezelésben nem voltak érintettek. Másodlagosan a bíróság mellőzését, harmadlagosan annak mérséklését kérte.
- [6] Az adatkezelés jogalapjával kapcsolatban rögzítette, hogy a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja szerint jogszerű az adatkezelés, amennyiben az adatkezelés közérdekű vagy az adatkezelőre ruházott közhatalmi jogosítvány gyakorlásának keretében végzett feladat végrehajtásához szükséges. Kiemelte, hogy az Smtv. 10. §-a közérdekű feladatként írja elő a sajtószervek számára, hogy megfelelően tájékoztassák a közönséget a helyi az országos és az európai közélet ügyeiről.
- [7] Az alperes a kereset elutasítását kérte a határozatban kifejtett indokok alapján. Fenntartotta, hogy a felperes nem közhatalmi szerv, és az Smtv. 10. §-a sem határoz meg a számára közfeladatot, valamint, hogy a tevékenysége nem tartozik a „watchdog” típusú újságírás körébe, ami miatt kiemelt védelmet kellene élveznie.

A jogerős ítélet

- [8] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: bíróság) 105.K.706.638/2020/10. számú 2021. február 18-án kelt ítélete szerint kereset a jogalap vitatása körében részben megalapozott. A bíróság az alperes határozatának a GDPR 21. cikk (1) bekezdésére vonatkozó 1.2. pontjából a tiltakozást követő érdekmérlegelés felperes általi bizonyítatlanságát deklaráló, valamint a határozat 1.3.2. pontjában az ebből eredő kötelezést tartalmazó rendelkezésrészt, továbbá az adatvédelmi bíróság megfizetéséről szóló 3. pontot a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján megsemmisítette, és a bíróság vonatkozásában az alperest új eljárásra kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet a Kp.

88. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel elutasította. Az ítélet indokolásának a felülvizsgálati eljárás szempontjából lényeges megállapításai a következők szerint emelendők ki.

- [9] A bíróság szerint az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy míg a határozat rendelkező rész 1.1 pontban az adatkezelés jogalapja, addig az 1.2 pontban az érintetti joggyakorlás biztosításának hiánya miatt került a felperes terhére jogsértés megállapításra. A határozat ezért nem jogszabálysértő amiatt, mert az egymásból következő jogsértések megvalósulását (függetlenül attól, hogy azok közül az alábbiak szerint nem mindegyik valósult meg) az alperes formailag tagoltan, külön-külön bekezdésekben állapította meg.
- [10] A véleménynyilvánítás szabadsága és a sajtószabadság összeegyeztethetősége kérdésében az ítélet indokolása megállapítja, hogy az Smtv. 10. §-ából, sem a GDPR rendelkezéseiből nem vonható le az a következtetés, hogy a felperes közérdekű adatkezelést folytat. A tagállamok a GDPR 85. cikkében foglalt felhatalmazás alapján rendezhetik a két alapelv (adatvédelem és véleménynyilvánítás) összhangját, amely lehetőséggel a magyar jogalkotó akként élt az Igazságügyi Minisztérium Európai Bizottságnak címzett, 2018. augusztus 1-jén kelt XXEUMFO/ID/194/2/2018. számú levele szerint, hogy a GDPR 85. cikkében foglalt rendelkezések átültetését az Infotv. III. fejezete, a Ptk. 2:44. §-a, az Smtv. 4. § (3) bekezdése, 6. §-a, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 219. §-a, 226. §-a, 226/A. §-a, 226/B. §-a, 227. §-a, a jogalkalmazás, különös tekintettel az Alkotmánybíróság gyakorlatára, így többek között a 30/1992. (V.26.), 36/1994. (VI.24.), 7/2014. (III.7.), 28/2014. (IX.29.), 3001/2018. (I.10.) és 3145/2018. (V.7.) AB határozat tartalmazza. A magyar jogalkotó azonban az újságírás tekintetében nem határozott meg kivételt vagy mentesülést a GDPR-ban – így a 6. cikk (1) bekezdés f) pontjában – foglalt kötelezettségek alól. Ilyen kivételt vagy eltérést ezért a bíróság sem határozhat meg normatív módon, ezáltal pedig a felperes tevékenységére sem. A felperes ebből eredően köteles volt a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja szerinti érdekmérlegelési teszt elvégzésére.
- [11] Az érdekmérlegelési és tájékoztatási kötelezettség teljesítését illetően a bíróság megállapította, hogy a felperes a GDPR kiemelt rendelkezéseinek megfelelő érdekmérlegelési tesztet nem végzett. Az alperes helyesen állapította meg, hogy a felperes bár a kiadványok megjelenése előtt mindig felvette a kapcsolatot a kérelmezőkkel, a felperes tájékoztatása nem volt teljes körű; abból hiányzott a GDPR 14. cikk (1) bekezdés c), (2) bekezdés b) és c) pontjában foglaltakra való felhívás, amelyet nem pótol sem a felperesi honlapon található adatkezelési tájékoztató, sem annak ténye, hogy a kérelmezők adatvédelemben jártas jogi képviselőkkel jártak el. A bíróság ugyanakkor megállapította, hogy a felperes profilalkotást nem valósított meg. Összességében (a profilalkotást ide nem értve) azonban azt állapította meg, hogy a felperes a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontját, 12. cikk (1) és (4) bekezdését és 14. cikkét megsértette.
- [12] A tiltakozási jog biztosítását illetően a bíróság – egyezően az alperessel – megállapította, hogy a felperes megsértette a GDPR 21. cikk (4) bekezdését. A bíróság azonban azt is megállapította, hogy e körben az alperes mérlegelése nem volt megfelelő, ugyanis a felperes a kérelmezők tiltakozását követő érdekmérlegelést már teljes körűen elvégezte, és a tiltakozás elutasítását érdemben is megfelelően indokolta.
- [13] A Kp. 85. § (5) bekezdésére tekintettel a bíróság felülmérlegelést nem végezhet, ezért a bíróságkiszabás során végzett mérlegelési szempontok jogszerűségéről a bíróság csak abban az

esetben dönthet, ha a perbe vitt jogsértések mindegyikét sikertelenül vitatja a felperes. A kereset azonban a jogalap körében részben alapos volt, ezért a bíróság a bírságkiszabásra vonatkozó másodlagos és harmadlagos keresetrészek értékelését mellőzte. A jogalap körében részben megalapozott kereset miatt ugyanakkor a bírság fizetésre kötelező határozatrész önmagában jogszabálysértő.

- [14] Az új eljárásban az alperesnek az ítélet szerint ismételten döntenie kell arról, hogy a bírság alkalmazása indokolt-e, figyelemmel arra is, hogy a felperes nem sértette meg a GDPR 21. cikk (1) bekezdését, valamint a profilalkotás vonatkozásában a GDPR 12. cikk (1), (4) bekezdését és 14. cikkét. Az új eljárásban a felperes terhére – amennyiben alperes a bírság alkalmazását változatlanul szükségesnek tartja – csak a jelen jogvita tárgyává tett határozatban alkalmazottnál alacsonyabb összegű adatvédelmi bírság megfizetéséről dönthet. A bíróság a felek pernyertességét és pervesztességének arányát azonosnak ítélve rendelkezett a perben fölmerült költségek viseléséről.
- [15] A felperes a bírósági tárgyaláson indítványozta az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárását, amit a bíróság elutasított.

A felülvizsgálati kérelmek és ellenkérelmek

- [16] Felülvizsgálati kérelmet az ügyben a felperes és az alperes is előterjesztett. A felperes ebben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperesi határozat megsemmisítését. A felperes fenntartotta álláspontját, miszerint a határozat rendelkező részének 1.1. pontja semmilyen többlet-elemet nem tartalmaz az 1.2. ponthoz képest, mivel mindkettő a tájékoztatás elmaradásáért marasztalja el a felperest. Az adatkezelés jogalapjáról szólva a kérelem szerint a sajtó a feladatainak a teljesítésekor (közönség tájékoztatása) közérdekű feladatot lát el, ezért az ehhez kapcsolódó adatkezelésének a jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontja. A felperes munkavállalói továbbá kizárólag nyilvánosan elérhető adatbázisok alapján állították össze a legmódosabb személyek és legsikeresebb családok listáját. Az újságírás kapcsán elvárt egyedi érdekmérlegelés és erről történő előzetes tájékoztatás a felperesi értékelés alapján összeegyeztethetetlen a sajtó működésével, az ezzel járó munka- és adminisztrációs teher veszélyezteti a médiaszolgáltatók működését és az Smtv. szerinti feladatok ellátását. A felperes álláspontja szerint ugyanakkor a bíróság nem teljesítette a bizonyítékok értékelésére vonatkozó kötelezettségét, illetve az ítélet nem tartalmaz indokolást azzal kapcsolatban, hogy az adatvédelmi tájékoztató miért nem tekinthető kielégítő tájékoztatásnak és érdekmérlegelésnek. A tiltakozási jogra való felhívás tekintetében továbbá életszerűtlen elvárni egy, a szakmája szabályai szerint eljáró újságírótól, hogy amikor nyilvánosan elérhető adatok alapján legitim tartalmú cikket készít, és biztosítja annak előzetes véleményezését a cikkben szereplő személy számára, ennél is hangsúlyosabban felhívja az illető figyelmét arra, hogy az adatkezelés ellen tiltakozhat. A felperes rámutat még, hogy a bíróság tévesen szabott ki ítéletet, hivatkozással az ítéletekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontjára. A bíróság a felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló indítványát elutasította (I. végzés), ugyanakkor az ezzel kapcsolatos határozatát sem a végzésében, sem az ítéletében, nem indokolta, ami az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 130. § (3) bekezdése alapján. A felperes a Kúriánál is erre vonatkozó indítványt tett.

- [17] Az alperes a felperesi felülvizsgálati kérelemre ellenkérelmet nyújtott be, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását. A felperesi felülvizsgálati kérelemben előadott kifogásokat alaptalannak tartja korábban kifejtett álláspontjára hivatkozással. Az előzetes döntéshozatal kérését pedig indokolatlannak tartja.
- [18] Az alperes határidőben felülvizsgálati kérelmet is benyújtott, amelyben kérte e kereset teljes egészében történő elutasítását, azzal a céllal, hogy az ítélet rá nézve kedvezőtlen rendelkezései ne maradjanak hatályban. Kifogásolta az ítéletnek az adatkezelés szükségessége tekintetében a kényszerítő jogos okok fennállására vonatkozó megállapításait. Álláspontja szerint a kényszerítő okokat a felperes nem bizonyította, és az ítélet ezt nem kifogásolta, sőt, maga végzett érdekmérlegelést. A profilalkotást illetően az alperes állította, hogy az megvalósult, hivatkozással az Európai Unió Bírósága Rynes-ítéletének 24. és 25. pontjára (C212/13. sz. ítélet, ECLI:EU:C:2014:2428). Mindezek miatt az alperes szerint a bírságolás mértékének csökkentésére vonatkozó előírás indokolatlan. A pernyertesség arányát pedig a 75-80 %-ban a javára kellett volna megállapítani.
- [19] A felperes az alperesi felülvizsgálati kérelemre ellenkérelmet is benyújtott. Amellett érvelt, hogy az ítéletben foglaltak az alperes által vitatott pontokban helyesek. Vitatta továbbá az alperes által alkalmazott perköltség-számítási módszert.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [20] A feleperes kérelme az alább részletezettek keretei között megalapozott, ami további, a felek által vitatott kérdések értékelését a felülvizsgálati eljárásban nem tette lehetővé.
- [21] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálja felül. A Kp. 85. § (1)–(2) bekezdése alapján a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a közigazgatási tevékenység megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.
- [22] A felülvizsgálati kérelmek alapján jogvita érdemi elbírálás előtt a Kúria eljárásjogi kérdéseket vizsgált. Ezt követően mindenekelőtt azt a kifogását kellett elbírálnia, amelyik a felperesnek az Európai Bíróság előtti eljárás kezdeményezésére irányult, abban a tekintetben, hogy annak elutasításáról való döntés meghozatala a bíróság által jogszerűen történt-e.
- [23] Eljárás kérdésként előzetesen fölmerült, hogy a felperes a Kúriára benyújtott felülvizsgálati kérelem mellett alkotmányjogi panasszal is élt az Alkotmánybíróság előtt a jogerős ítélettel szemben. A hatályos jogszabályok alapján a felülvizsgálati eljárás és az alkotmányjogi panasz eljárás párhuzamosan futó eljárások a jogerős ítélettel szemben. Míg a felülvizsgálati eljárásban a Kúria törvényességi és egyéb jogszerűségi szempontokat érvényesít, addig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján a jogerős ítélet alaptörvény-ellenességét vizsgálja. Mindazonáltal az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 32. §-a foglalkozik a felülvizsgálati eljárás és az alkotmányjogi panasz viszonyáról. A 32. § (3) bekezdése értelmében „Az Abtv. 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján alkotmányjogi panasz benyújtásának nincs helye, ha a Kúria a felülvizsgálati kérelmet, illetve indítványt még nem bírálta el, továbbá – arra tekintettel, hogy az eljárás még folyamatban van – a Kúria hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító határozatával szemben. Ezen esetekben

a benyújtott alkotmányjogi panasz soron kívül, az egyéb feltételek vizsgálata nélkül is visszautasítható.” Erre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta el.

- [24] A Kúria észlelte továbbá, hogy a NAIH eljárás kérelmezői –[...] és [...]– jogát, jogos érdekét az ügy érinti. Az iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 20. § (4) bekezdés első mondata alapján az érdekeltként történő perbelépés lehetőségéről a kérelmezőket értesítette. A Kp. 20. § (4) bekezdés harmadik mondata szerint „[a] perbelépés lehetőségéről való értesítésnek hivatalból vagy valamely fél kérelmére az ítélet jogerőre emelkedéséig az eljárás bármely szakaszában helye van”. Felülvizsgálati kérelem benyújtásának a jogerős ítélettel szemben van helye. Figyelembe kell venni továbbá a Kp. 21. § (7) bekezdését, amely szerint „[a] közigazgatási cselekmény, illetve a perbelépés lehetőségéről való értesítés közlésének hiányában az érdekelt a perbelépést a perorvoslati kérelemben is bejelentheti...” A felülvizsgálati eljárás perorvoslat, viszont a perbelépés lehetőségéről – a fentiek szerint – az elsőfokú bíróság értesítette a kérelmezőket, ezért a Kúriának nem volt jogszabályi lehetősége a kérelmezők perbelépés lehetőségéről való értesítésére.
- [25] A nemzeti bíróság az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását kezdeményezheti. Ennek keretében az Európai Unió Bírósága előzetes döntést hoz az uniós jog értelmezésére vagy az uniós intézmények által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről az Európai Unióról szóló szerződés (EUSz) 19. cikk (3) bek. b) pont alapján. Ha egy tagállam bírósága előtt ilyen kérdés merül fel és a nemzeti bíróság úgy ítéli meg, hogy ítélete meghozatalához szükség van a jogértelmezési kérdés eldöntésére, akkor az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (EUMSz) 267. cikke szerint kérheti az Európai Unió Bíróságának döntését.
- [26] A felperes a bírósági tárgyaláson indítványozta az Európai Bíróság (EUB) előzetes döntéshozatali eljárását, amit a bíróság elutasított (105 K.706.638/2020/9. számú tárgyalási jegyzőkönyv, végzés I.). Határozatát sem a végzésében, sem az ítéletében, nem indokolta. Ezzel azonban az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés valósult meg, mivel a Pp. 130. § (3) bekezdése szerint a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem elutasítását legkésőbb az ítéletében köteles megindokolni.
- [27] A Kúria ezzel összefüggésben utal az Alkotmánybíróság 26/2015. (VII. 21.) AB és 26/2020. (XII. 2.) AB határozataira, amelyek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog két részjogosítványként fogalmazza meg (előbbi az [53] –[60] pontjaiban, utóbbi a [15] pontjában) az indokolt bírói döntéshez és a törvényes bíróhoz való jog összefüggését, ami az EUB döntéshozatalára is alkalmazandó. A 26/2015. (VII. 21.) AB határozat [60] pontja értelmében – a tisztességes eljáráshoz való jogból fakadóan – az eljáró bíróságnak függetlenül attól, hogy helyt ad-e a kezdeményezésre irányuló kérelemnek, avagy sem, alakszerű döntést kell hoznia a kezdeményezésről, és azt legkésőbb az ügydöntő határozatban meg kell indokolnia. Az indítványozó peres fél ugyanis joggal számíthat arra, hogy az ügye kapcsán felmerült és annak eldöntése szempontjából releváns uniós jogi probléma a Bíróság elé kerül. Ennek elmaradása érdemi kihatással lehet a jogvita végeredményére, ezért a bíróság köteles megindokolni az indítvány elutasítását, mivel egyrészt ez garantálja, hogy megalapozott döntést hozott a kezdeményezés tárgyában, másrészt a peres fél innen ismerheti meg a döntés okát. Jelen esetben ezen az értelmezésen alapulónak tekintendő a Pp. 130. § (3) bekezdésében foglalt követelmény, aminek a bíróság eljárása meg kell, hogy feleljen.

- [28] A Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint kizárólag a tagállami bíróságok feladata, hogy az egyes ügyek sajátosságaira tekintettel meghatározzák mind az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés szükségességét, mind annak relevanciáját (C-300/01. sz. *Salzmann* ügyben hozott ítélet, 30. pont; C-448/98 *Guimont* ügyben hozott ítélet, 23. pont). A tagállami bíróságok ebben a tekintetben a legszélesebb mérlegelési jogkörrel rendelkeznek (C-210/06. sz. *Cartesio* ügyben hozott ítélet, 88. pont 166/73. sz. *Rheinmühlen Düsseldorf* ügyben hozott ítélet, 4. pont). Mint ahogyan a tagállami jogrendszerekben a fellebbviteli bíróságok előtti jogorvoslati lehetőség nem korlátozhatja az alsóbb fokú bíróságot abban sem, hogy az EUMSZ 267. cikke szerint előzetes döntést kérjenek (C-210/06. sz. *Cartesio* ügyben hozott ítélet, 93. pont), a fellebbviteli bíróság ugyanígy nem pótolhatja az alsóbb fokú bíróság arra vonatkozó döntésének indokolását, hogy miért kért vagy miért nem kért előzetes döntést, hiszen ez ellentétes volna a tagállami bíróságok számára az idézett EUB döntésekben megállapított széles diszkrecionális jogkörrel. Jelen ügyben az előzetes döntéshozatal kezdeményezésének kérdésben való érdemi állásfoglalás nem egy mellékszál, hanem az ügy lényegéhez tartozó kérdés, hiszen az ügyben rejlő probléma eldöntése szempontjából megkerülhetetlen az európai uniós jog, nevezetesen a GDPR vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése. A Pp. 130. § (2) bekezdése szerint a bíróság az EUB kezdeményezéssel kapcsolatos döntését maga is megváltoztathatja.
- [29] Minderre tekintettel szükséges, hogy jelen ügyben az *eljáró bíróság* az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére vonatkozó felperesi indítványról indokolt döntést hozzon.
- [30] Amennyiben az elsőfokú bíróság fenntartja a kezdeményezést elutasító döntését, azt köteles megindokolni. Ebben az esetben az eljáró bíróság maga értelmezi és alkalmazza a GDPR rendelkezéseit. Ennek keretében határozottan állás kell foglalni az adatkezelés jogalapja tekintetében. Amennyiben a bíróság úgy ítéli meg, hogy az adatkezelés jogalapja a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontja – úgy a kereseti kérelemről való döntés szempontjából – az ítéletnek indokolást kell tartalmazni arra vonatkozóan, hogy a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) pontjába foglalt közérdekűség az ügyben miért nem áll fenn. A jogerős ítélet indokolásának [36] bekezdése tartalmaz ugyan ezt érintő indokolást, azonban az összemossa a közérdekű és a közhatalmi jogosítvány gyakorláshoz szükséges adatkezelést. A GDPR 6. cikk (1) bekezdése egyértelműen külön veszi a „közérdekű” jogcímet („vagy” szóval választja el a közhatalmi jogosítvány gyakorláshoz szükséges adatkezeléstől), a GDPR preambulumbekendése, illetve egyes cikkei – tárgyokhoz rendelve ugyan és nem teljes körűen de – tartalmaznak rendelkezéseket a közérdekűség értelmezését illetően. Az ügyben tehát az adatkezelés jogalapjának kérdését vagy az EUB előzetes döntéshozatali eljárásnak kezdeményezése útján, vagy pedig a GDPR 6. cikk (1) bekezdés e) és f) pontjának ügyre vonatkoztatott értelmezése útján egyértelműen meg kell határozni.
- [31] A felperes kereseti kérelmében hivatkozott továbbá az alapjogok közötti kollízióra, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésbe foglalt sajtószabadság és a személyes adatok védelméhez való jog közötti összhang megteremtésére. Az eljáró bíróság ítéletében ezen alapjogi mérlegelést nem végezte el és arról sem adott számot, hogy a felperes ezen érveit miért mellőzte. Az Smtv. 10. §-ában foglalt tájékoztatáshoz való jog a felperes által jelölt alapjogi összefüggések tükrében értékelhetők. Az Alkotmánybíróság 3/2015. (II. 2.) AB határozata értelmében „[a]z Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben

tartásával korlátozható. Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből – az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel – a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.” (Indokolás [21]). Mindebből következően az elsőfokú bíróságnak ki kellett volna merítenie a kérelmet az alapjogok közötti mérlegelés tekintetében is, figyelembe véve az Smtv. rendelkezéseit, továbbá azon tényállási elemeket, amelyek a tiltakozásra vonatkoznak.

- [32] Figyelembe veendő tehát a felülvizsgálati kérelemben tett felperesi hivatkozások a kereset teljeskörű ki nem merítésére vonatkozóan, ami az eljárásban általában is előkérdés [Kfv.I.35.070/2019/6. számú ítélet [26] bekezdés]. Jelen esetben egyrészt a jogalap meghatározása, a GDPR 6. cikk e) és f) pont tekintetében, másrészt a keresetben felhívott alkotmányossági kérdések, különösen az alapjogi mérlegelés elvégzése vonatkozásában ez a követelmény a fentebb kifejtettek szerint mindenképpen fennáll.

A Kúria az új eljárásra vonatkozóan végül felhívja a figyelmet, hogy a bíróság tévesen szabott ki illetéket. Az Itv. 57. § (1) bekezdés o) pontja értelmében illetékmentes a polgári és közigazgatási ügyekben a személyes adatok védelmével, illetve a közérdekű adatok nyilvánosságával összefüggésben indított per.

- [33] Mindezek alapján, figyelemmel az ügy érdemét illető eljárási szabálysértés megállapítására a Kúria további jogkérdéseket nem vizsgálhatott. A Kúriának a Kp. 121. §-(1) bekezdés a) pontja szerint kellett döntenie, azaz a kereset által vitatott ítéletet hatályon kívül helyezte és az eljárást bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

A döntés elvi tartalma

- [34] *A bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem elutasítását legkésőbb az ítéletében köteles megindokolni. Ennek elmaradása az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés.*

Záró rész

- [35] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése, valamint a 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. § (2) bekezdése alapján a felperes kérelmére az ügyet tárgyaláson bírálta el.
- [36] A felek részére járó felülvizsgálati eljárási költség összegét a Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet szerint állapította meg azzal, hogy annak viseléséről a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság dönt. A felülvizsgálati eljárásban a költségmegállapítás alapjaként az alperesi igényt a Kúria eltúlzottnak minősítette.
- [37] Jelen végzés ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. június 15.

**Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Kiss
Árpád Lajos s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:
tisztviselő